



Dato: 25.09.2015
Arkivref: 2015/698-0 /

Olav Henning Trondal

olav.h.trondal@loppa.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
38/15	Formannskap	17.11.2015
53/15	Kommunestyre	24.11.2015

Påvirkbare egeninntekter - Selvkostområdet 2016

Forslag til vedtak:

1. Vannavgiften økes med 6 % hvert år i økonomiplanperioden 2016-2018
2. Avløpsavgiften økes med 4 % hvert år i økonomiplanperioden 2016-2018
3. Renovasjonsavgiften økes med 5 % hvert år i økonomiplanperioden 2016-2018
4. Slamavgiften økes med 5 % for årene 2016-2018
5. Feieavgiften økes med 3 % hvert år i økonomiplanperioden 2016-2018

Vedlegg:

Grunnlag for fastsetting av gebyrer på selvkostområdet

Saksutredning:

Med bakgrunn i saksopplysningene i sak om oppfølging av forvaltningsrevisjon – Selvkostområder ble administrasjonen pålagt å lage en mal for saksutredning til kommunestyret, slik at lovkrav oppfylles mht. kostnadskomponenter på selvkost og hvilke inntekter det forventes å innbringe.

På bakgrunn av dette ble det i 2011 laget en mal for fastsetting av gebyrer på selvkostområdet. Denne malen er også brukt i denne saksutredningen om påvirkbare egeninntekter.

Avgiftene på selvkostområdet er beregnet og fastsatt i samsvar med lover, forskrifter og retningslinjer.

Det er beregnet indirekte kostnader på bakgrunn av faktiske brukte ressurser til tjenesteområdet.

Kalkulatoriske renter er beregnet med utgangspunkt i anleggsmidlenes verdi i kommuneregnskapet.

Avskrivning av anleggsmidlene er tatt med i beregningen.

Kommunen kan framføre et over-/underskudd fra selvkosttjenesten til senere år (innenfor et femårs perspektiv). Dette vil si at i år ved underskudd blir dette ført som en negativ post i kommunens balanseregnskap, og vil da motskrives i år hvor området går med overskudd. Tidligere år har underskudd på selvkostområdene blitt belastet kommunens årsresultat. Denne praksis kan endres i medhold av retningslinjer fra kommunal- og moderniseringsdepartementet. (februar 2014,H-3/14), hvor kommunene gis anledning til å fremføre underskudd. Selvkostfondets funksjon er å håndtere svingninger i inntekter og kostnader slik at gebyrene kan holdes stabile. For ytterligere informasjon vises det til vedlagte rapport.

Vurdering:

Det rettslige utgangspunktet for all forvaltningsvirksomhet er at ingen borger kan pålegges å yte noe til fellesskapet uten at dette er hjemlet i lov. I mange tilfeller vil kommunen være forvalter/eier av varer eller tjenester som borgerne er forpliktet til å benytte seg av. Levering av vann og avløpstjenester er ett godt eksempel på det. Kommunen er her i en monopolsituasjon. Dette medfører at måten virksomheten drives på må underlegges vanlige forvaltningsmessige prinsipper.

For slike tjenester hvor brukerbetalinger er regulert, nyttes selvkost som ramme for brukerbetalinger.

Dette innebærer at kommunen må foreta en etterkalkulasjon (selvkostregnskap) av de reelle kostnadene innenfor de aktuelle tjenestoområdene for å føre kontroll med at gebyrinntektene ikke overstiger kommunens selvkost. Loppa kommune har beregnet dette i forbindelse med årsavslutningen hvert år siden 2007. Beregningen har vært lagt med som note til regnskapet og har vært behandlet av kommunestyret hvert år. Beregningene har stort sett vist at Loppa kommune har subsidiert disse tjenestene i stor grad. De største områdene som vann og avløp har hatt store underskudd de siste år. Unntaket var i 2014, da vi nesten gikk i balanse(ca. 200 000 i underskudd for vann og avløp samlet).

Innværende år har vi hatt flere store utlegg i forbindelse med brudd på sjøledningene våre i Øksfjord, og sammenrasing av avløpsledningen i Hankenbakken. På vannsiden har vi også hatt et større brudd på vannledningen. Disse eksemplene tydeliggjør at det å estimere kostnadssiden på vann- og avløp er utfordrende, og spesielt når vi vet hvor utsatt ledningsnett er for brudd og obstruksjoner.

Når vi likevel ikke foreslår en økning som stipulert forrige gang vi behandlet denne saken, så har det sammenheng med at kommunestyret i sak 7/15 vedtok å øke avgiftene for de som hadde vannmålere. Dette vedtaket har ført til at vann- og avløpsavgiftene gir en merinntekt for 2016 sammenlignet med 2015 på ca. 700 000, -

Grunnlag for fastsetting av gebyrer for

Vann

Avløp

Renovasjon

Slam

Feiing

Økonomiplanperioden 2016-2018



Loppa kommune

Behandlet i kommunestyret den

Olav Henning Trondal
Driftssjef

Innholdsfortegnelse

Generelt	3
Indirekte kostnader.....	3
Kalkulatoriske renter.....	3
Beregningsgrunnlag for vann	3
Beregningsgrunnlag for avløp	4
Beregningsgrunnlag for renovasjon.....	5
Selvkostfond – renovasjon	5
Beregningsgrunnlag for slam	6
Selvkostfond – slam:	6
Beregningsgrunnlag for feiing.....	6
Begrepsforklaringer	7
Definisjon av selvkost:.....	7
Indirekte kostnader:.....	7
Kapitalkostnader:	7
Behandling av nye investeringer:.....	8
Praktisering av selvkostprinsippet – bruk av fond:	8

Generelt

Beregningene er gjort i henhold til statens retningslinjer for selvkost. Etter selvkostmetoden skal det legges til grunn en beregnet kapitalkostnad (kalkulatoriske avskrivninger og kalkulatoriske renter) på all den kapital som anvendes uavhengig av hvordan den er finansiert (gjeld eller egenkapital). Et eventuelt overskudd eller underskudd etter selvkost avregnes mot de bundne selvkostfondene for henholdsvis vann- og avløp, renovasjon og feiing. Etter de statlige retningslinjene for selvkost skal gebyrinntektene justeres slik at det innenfor en 3-5 års periode skal gå i balanse (selvkostfondene skal således ikke brukes for å finansiere investeringer).

Det fremgår av retningslinjene for beregning av selvkost at selvkostprinsippet tar hensyn til tidsriktighet – dvs. at brukerne skal kun betale for tjenester de selv har nytte av, og dagens brukere skal ikke subsidiere bruken til andre generasjoner.

Indirekte kostnader

De indirekte kostnadene er beregnet ut fra følgende grunnlag:

	Årslønn	% fordeling	Sum per år
Ressurser av sekretærstilling på drift til adm. rutiner tilknyttet selvkostområdet Summen er beregnet under driftsutg			
Ressurser av stillinger på økonomi til bokføring og innfordring	415000	15 %	62250
Kostnader til revisjon	500000	3,4 %	17000
Beregning av indirekte kostnader			79250

Kostnadene er beregnet per år fra og med 2012 med en prosentvis økning på 3 % per år. Fordelingen er fordelt prosentvis slik: vann (41 %), avløp (27 %), renovasjon(24 %), slam (3 %) og feiing (5 %).

Kalkulatoriske renter

De kalkulatoriske rentene er beregnet på bakgrunn av bokført verdi på hvert anleggsmiddel per 31.12. I beregningene benyttes femårig swaprente på 1,44 med et tillegg på 0,5 %. Denne satsen justeres hvert år.

Beregningsgrunnlag for vann

	Regnskap	Regnskap	Budsjett	Prognose	Prognose	Prognose
	2 013	2 014	2 015	2 016	2 017	2 018
Direkte driftsutgifter	1 785 768	1 787 743	1 627 000	1 790 000	1 848 175	1 908 241
Indirekte kostnader	30 757	31 680	32 630	33 609	34 617	35 656
Avskrivninger	152 841	152 841	152 841	152 841	152 841	152 841
Kalkulatoriske renter	52 805	49 840	46 875	44 120	41 366	38 612

Avsetning til selvkostfond	0	0	0	0	0	0
Sum Kostnader	2 035 780	2 038 678	1 859 346	2 020 570	2 076 999	2 135 349
Gebyrinntekter	1 591 149	1 541 552	1 700 000	2 002 800	2 122 968	2 250 346
Andre inntekter						
Bruk av selvkostfond						
Sum inntekter	1 591 149	1 541 552	1 700 000	2 002 800	2 122 968	2 250 346
Dekningsgrad	70 %	76 %	91 %	99 %	102 %	105 %
(Over+/underdekning-)	-444 631	-497 126	-159 346	-17 770	45 969	114 997

Det foreslås en årlig økning av vannavgiften på 6 % i økonomiplanperioden fra 2016-2018.

Avskrivningsobjekt for selvkost vann er:

- 2295017 Garage molovn. Øksfjord
- 2295019 Vannverk Nuvsvåg
- 2295020 Vannverk Bergsfjord
- 2295021 Vannverk Sør Tverrfjord
- 2295022 Vannverk Sandland
- 2295023 Vannverk Øksfjordbotn

Prognosen for direkte driftsutgifter er noe lav. Tar en utgangspunkt i regnskapstallene for perioden 2009 -2012, og beregner et gjennomsnitt får man en utgift på kr 2 128 309, -

Avskrivning per år i økonomiplanperioden er kr. 152 841 kr per år.

Beregningsgrunnlag for avløp

	Regnskap 2 013	Regnskap 2 014	Budsjett 2 015	Prognose 2 016	Prognose 2 017	Prognose 2 018
Direkte driftsutgifter	1 680 119	916 768	1 680 119	1 734 723	1 791 101	1 849 312
Indirekte kostnader	17 479	18 004	18 544	19 100	19 673	20 263
Avskrivninger	158 509	158 509	158 509	158 509	158 509	158 509
Kalkulatoriske renter	51 533	48 458	45 383	42 308	39 233	36 158
Avsetning til selvkostfond						
Sum Kostnader	1 920 922	1 141 739	1 902 555	1 954 640	2 008 517	2 064 243
Gebyrinntekter	1 255 439	1 357 267	1 600 000	1 986 000	2 065 440	2 148 058
Andre inntekter	0	20 101	0	0	0	0
Bruk av selvkostfond	0	0	203 159			
Sum inntekter	1 255 439	1 377 368	1 803 159	1 986 000	2 065 440	2 148 058
Dekningsgrad	65 %	121 %	95 %	102 %	103 %	104 %
(Over+/underdekning-)	-665 483	235 629	-99 396	31 360	56 923	83 815

Det foreslås en økning på avløpsområdet på 4 % per år i økonomiplanperioden fra 2016-2018.

Avskrivningsobjekt for selvkost avløp er:

2295024 Kloakkanlegg Nuvsvåg
 2295018 Vann og kloakk Øksfjord
 2295025 KloakkanleggSørTverrfjord

Avskrivning per år i økonomiplanperioden er kr. 158 509 kr per år.

Beregningsgrunnlag for renovasjon

	Regnskap 2 013	Regnskap 2 014	Budsjett 2 015	Prognose 2 016	Prognose 2 017	Prognose 2 018
Direkte driftsutgifter	1 683 914	1 825 592	1 886 000	1 980 300	2 044 660	2 111 111
Indirekte kostnader	19 665	20 255	20 862	21 488	22 133	22 797
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Kalkulatoriske renter	0	0	0	0	0	0
Avsetning til selvkostfond	0	0	0	0	0	0
Sum Kostnader	1 703 579	1 845 847	1 906 862	2 001 788	2 066 793	2 133 908
Gebyrinntekter	1 730 005	1 804 740	1 804 000	1 894 200	1 988 910	2 088 356
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Bruk av selvkostfond	-26 426	0	102 862	107 588	77 883	45 553
Sum inntekter	1 703 579	1 804 740	1 906 862	2 001 788	2 066 793	2 133 908
Dekningsgrad	100 %	98 %	100 %	100 %	100 %	100 %
(Over+/underdekning-)	0	-41 107	0	0	0	0

Det foreslås en økning på renovasjonsrådet på 5 % per år i økonomiplanperioden fra 2016-2018.

Renovasjonsordningen ivaretas av Vefas IKS.

I forurensningsloven § 34 (avfallsgebyr) står det: "Kommunen skal fastsette gebyrer til dekning av kostnader forbundet med avfallsektoren, herunder innsamling, transport, mottak, oppbevaring, behandling, etterkontroll m.v. kostnadene skal fullt ut dekkes inn gjennom gebyrene. Med kostnader menes både kapitalkostnader og driftskostnader. For avfall som kommunen har plikt til å samle inn, motta og/eller behandle etter § 29, § 30 eller § 31 må gebyret ikke overstige kommunens kostnader". Videre sier retningslinjene at kommunen kan fremføre et akkumulert over-/underskudd fra selvkosttjenesten innenfor en 3-5 års periode. Dette danner grunnlaget for fastsetting av renovasjonsgebyret.

Området skal ha 100 % inndekning, kommunen kan ikke finansiere dette.

Selvkostfond – renovasjon

Vi har følgende avsetning til selvkostfondet:

2515006 Renovasjonsfond kr. 343167

Det er lagt til grunn følgende bruk av fondet i planperioden for å redusere økningen av det beregnede gebyret:

	IB renovasjonsfond	Avsetning (+) eller bruk ()	UB renovasjonsfond
####	343 167	-	343 167
2015	343 167	(102 862)	240 305
2016	240 305	(107 588)	132 716
2017	132 716	(77 883)	54 834
2018	54 834	(45 553)	9 281

Beregningsgrunnlag for slam

	Regnskap 2 013	Regnskap 2 014	Budsjett 2 015	Prognose 2 016	Prognose 2 017	Prognose 2 018
Direkte driftsutgifter	223 207	208 019	203 000	209 598	216 409	223 443
Indirekte kostnader	2 185	2 251	2 319	2 388	2 460	2 534
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Kalkulatoriske renter	0	0	0	0	0	0
Avsetning til selvkostfond	0	0	0	0	0	0
Sum Kostnader	225 392	210 270	205 319	211 986	218 869	225 976
Gebyrinntekter	194 953	194 352	203 000	213 150	221 676	230 543
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Bruk av selvkostfond	0	0	2 319			
Sum inntekter	194 953	194 352	205 319	213 150	221 676	230 543
Dekningsgrad	86 %	92 %	100 %	101 %	101 %	102 %
(Over+/underdekning-)	-30 439	-15 918	0	1 164	2 807	4 567

Det foreslås en økning på slamområdet på 5 % for 2016. For 2017 -2018 er forslaget 4% .

Området skal ha 100 % inndekning, kommunen kan ikke finansiere dette.

Selvkostfond – slam:

Vi har følgende avsetning til selvkostfondet:

2515007 Slam/septikfond 5626

Fondet foreslås ikke brukt i perioden, da gebyrberegningen ikke vil påvirkes nevneverdig.

Beregningsgrunnlag for feiing

	Regnskap	Regnskap	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
	2 013	2 014	2 015	2 016	2 017	2 018
Direkte driftsutgifter	182 481	315 273	207 000	213 728	220 674	227 846
Indirekte kostnader	3 642	3 751	3 864	3 980	4 099	4 222
Avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Kalkulatoriske renter	0	0	0	0	0	0
Avsetning til selvkostfond	0	0	0	0	0	0
Sum Kostnader	186 123	319 024	210 864	217 707	224 773	232 068
Gebyrinntekter	47 064	42 077	62 000	63 860	65 776	67 749
Andre inntekter	0	212 817	160 000	169 600	179 776	190 563
Bruk av selvkostfond	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	47 064	254 894	222 000	233 460	245 552	258 312
Dekningsgrad	25 %	80 %	105 %	107 %	109 %	111 %
(Over+/underdekning-)	-139 059	-64 130	11 136	15 753	20 779	26 244

Det foreslås en økning på feiieområdet på 3 % for årene per år i økonomiplanperioden fra 2016-2018.

Begrepsforklaringer

Definisjon av selvkost:

Selvkost er den mer kostnad kommunen påføres ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste.

Merkostnader tolkes i denne sammenheng som kostnader til den samlede produksjon av den aktuelle vare eller tjeneste. Dette omfatter kostnader som er direkte forbundet med framstilling av en bestemt vare eller tjeneste, men ikke kostnader kommunen ville hatt uavhengig av produksjonen av den relevante vare eller tjeneste.

Indirekte kostnader:

Dette er kostnader til støttefunksjoner. I beregningen er det tatt hensyn til administrative kostnader som sekretærfunksjon, regnskap, innfordring og revisjon. Det er i tillegg lagt inn en kostnadsøkning på 3 % per år.

Kapitalkostnader:

Kapitalkostnad er en avledet kostnad som beregnes som følge av at det enkelte årsregnskap ikke gir et korrekt bilde av inntjening og kostnad for betalingstjenesten ved en del større anskaffelser. En forutsetning for å kunne beregne korrekte årlige kapitalkostnader, er at slike anskaffelser er definert og avgrenset fra øvrige anskaffelser. Dvs. de kostnadene ved anleggsmidler som brukerne av betalingstjenester drar nytte av over flere år (varige driftsmidler) bør fordeles over et tilsvarende antall år. Definerings av varige driftsmidler skjer i henhold til god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Årlige kapitalkostnader består her av to elementer:

- Avskrivninger, dvs. forringelsen av verdien på ett anlegg ut fra slitasje
- Kalkulatoriske renter, dvs. den avkastningen kommunen kunne fått ved å plassere penger tilsvarende investeringsbeløpet i markedet.

Behandling av nye investeringer:

Ved nyinvesteringer tas anleggsmidlet med i avskrivningsgrunnlaget senest fra og med året etter at bygget/anlegget er tatt i bruk.

Praktisering av selvkostprinsippet – bruk av fond:

Kommunen kan framføre et over-/underskudd fra selvkosttjenesten til senere år (innenfor et femårs perspektiv). Dette vil si at i år ved underskudd blir dette ført som en negativ post i kommunens balanseregnskap, og vil da motskrives i år hvor området går med overskudd. Tidligere år har underskudd på selvkostområdene blitt belastet kommunens årsresultat. Denne praksis kan endres i medhold av retningslinjer fra kommunal- og moderniseringsdepartementet. (februar 2014,H-3/14), hvor kommunene gis anledning til å fremføre underskudd.svingninger i inntekter og kostnader slik at gebyrene kan holdes stabile.

Selvkostprinsippet tar hensyn til tidsriktighet. Brukerne skal kun betale for tjenester de selv har nytte av, og dagens brukere skal ikke subsidiere bruken til andre generasjoner.

Investeringskostnadene må fordeles jevnt over investeringens levetid, jf. kapitalkostnadene. Investeringer i anleggsmidler kan dermed ikke finansieres direkte av selvkostfondet.